

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Projekt „Efektywne praktyki pedagogiczne – platforma między teorią a praktyką w kształceniu kandydatów na nauczycieli”
współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

RAPORT Z EWALUACJI PRAKTYK CIĄGŁYCH

„Efektywne praktyki pedagogiczne – platforma między teorią a praktyką w kształceniu kandydatów na nauczycieli”

Opracował:

mgr Kacper Rosa

Kraków 2015

Projektodawca:

Szkoła Wyższa im. Bogdana Jańskiego
00-724 Warszawa, ul. Chełmska 21a
tel. 22 851-28-88
www.janski.edu.pl

Biuro Projektu:

Szkoła Wyższa im. Bogdana Jańskiego
Wydział Zamiejscowy w Krakowie
30-612 Kraków, ul. Witosa 9
tel. 12 654-54-69

**Szkoła Wyższa
im. Bogdana Jańskiego**

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Projekt „Efektywne praktyki pedagogiczne – platforma między teorią a praktyką w kształceniu kandydatów na nauczycieli”
współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Tytuł projektu: „Efektywne praktyki pedagogiczne – platforma między teorią a praktyką w kształceniu kandydatów na nauczycieli”

Projektodawca: Szkoła Wyższa im. Bogdana Jańskiego

Dane adresowe: ul. Chełmska 21a, 00-724 Warszawa

Program Operacyjny Kapitał Ludzki

Priorytet III: Wysoka jakość systemu oświaty

Działanie 3.3.: Poprawa jakości kształcenia

Poddziałanie 3.3.2: Efektywny system kształcenia i doskonalenia nauczycieli

Sporządził: mgr Kacper Rosa

Projektodawca:
Szkoła Wyższa im. Bogdana Jańskiego
00-724 Warszawa, ul. Chełmska 21a
tel. 22 851-28-88
www.janski.edu.pl

Biuro Projektu:
Szkoła Wyższa im. Bogdana Jańskiego
Wydział Zamiejscowy w Krakowie
30-612 Kraków, ul. Witosa 9
tel. 12 654-54-69

**Szkoła Wyższa
im. Bogdana Jańskiego**

Spis treści

ROZDZIAŁ I

Informacje o projekcie	4
1. Cele projektu	4
2. Grupa docelowa.....	4

ROZDZIAŁ II

Realizacja ewaluacji.....	5
1. Zaangażowane osoby.....	5
2. Przebieg ewaluacji.....	5

ROZDZIAŁ III

Opracowanie wyników badań ewaluacyjnych.....	6
--	---

ROZDZIAŁ IV

Ankiety ewaluacyjne.....	20
--------------------------	----

ROZDZIAŁ I

Informacje o projekcie

Projekt „Efektywne praktyki pedagogiczne – platforma między teorią a praktyką w kształceniu kandydatów na nauczycieli” jest odpowiedzią na konkurs ogłoszony przez Ministerstwo Edukacji Narodowej, na składanie wniosków o dofinansowanie projektów w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet III: Wysoka jakość systemu oświaty, Działanie 3.3.: Poprawa jakości kształcenia, Poddziałanie 3.3.2: Efektywny system kształcenia i doskonalenia nauczycieli.

1. Cele projektu

Głównym celem projektu jest podniesienie jakości praktyk pedagogicznych w sferze merytoryczno – organizacyjnej, realizowanych przez studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych kierunków pedagogicznych w województwie małopolskim w latach 2011 – 2015 poprzez efektywne kształcenie nową metodą praktyk. Celem projektu jest zwiększenie atrakcyjności praktyk pedagogicznych poprzez unowocześnienie i wzbogacenie sfery merytorycznej oraz technicznej. Rozwinięcie kompetencji nauczycielskich wśród studentów nastąpi poprzez warsztaty oraz poznanie specyficznych metod i form pracy w odmiennych typach placówek, w ramach realizacji praktyk hospitacyjnych i ciągłych

2. Grupa docelowa

Projekt jest skierowany jest do następn. grup odbiorców:

1. Studenci/teki II i III roku studiów stacjonarnych i niestacjonarnych I stopnia (licencjackie) kierunków pedagogicznych z woj. Małopolskiego (360osób)
2. Opiekunowie praktyk w szkole w ramach I i II etapu praktyk (hospitacyjnych i ciągłych) – 60 osób.
3. Szkoły i placówki, w których realizowana będzie praktyka(I i II etap) – min. 30.

ROZDZIAŁ II

Realizacja ewaluacji

1. Zaangażowane osoby

- a). Kierownik projektu, który nadzoruje pracę Specjalisty ds. monitorowania i ewaluacji praktyk, akceptuje kolejne etapy procesu ewaluacji;
- b). Specjalista ds. monitorowania i ewaluacji praktyk, który jest odpowiedzialny w tym zakresie za:
 - wizyty monitorujące w miejscu realizacji zajęć;
 - nadzór nad realizacją wskaźników założonych w projekcie;
 - sporządzenie programu ewaluacji;
 - zbieranie i analiza danych ankietowych;
 - sporządzanie raportów okresowych i raportu końcowego.
- c) Beneficjenci Ostateczni poprzez:
 - wypełnienie ankiety ewaluacyjnej.

3. Przebieg ewaluacji

Działania ewaluacyjne Specjalista ds. monitorowania i ewaluacji praktyk podczas cyklu realizacji projektu, wykonane zostały z należytą rzetelnością i starannością. Rozumie się przez to, że rozpoczynając pracę, Specjalista opracował narzędzia ewaluacyjne, dostosowane do wymogów realizowanego projektu, które w toku realizacji mogą ulec drobnym modyfikacjom tak by lepiej odpowiedzieć na zapotrzebowanie projektu

ROZDZIAŁ III

Opracowanie wyników badań ewaluacyjnych

Uwagi wstępne

1. Przeprowadzone na podstawie załączonego kwestionariusza ankiety badania objęły 360 osób spośród studentów kierunku Pedagogika, specjalność Przedszkolna i wczesnoszkolna. Po przeanalizowaniu pytań otwartych lub półotwartych uzyskano informacje, które zostały skategoryzowane i zawarte w tym raporcie.
2. W powyższym opracowaniu prezentacja wyników badań będzie odpowiadała kolejności pytań zawartych w ankiecie, poza samym przedstawieniem badanej zbiorowości, co nastąpi na samym początku.
3. Różnice opinii badanych, z uwagi na niewielką populację i jej wysoką jednorodność, sprowadzone zostaną do tych kategorii, w których – w zależności od wybranych zmiennych – zaobserwowane zostaną liczące się trendy. Stąd niektóre zmienne w pewnych sytuacjach będą pomijane.
4. Z uwagi na fakt, iż *gros* badanych stanowią kobiety – zaledwie jeden mężczyzna - prezentowane wyniki nie będą uwzględniać zmiennej niezależnej jaką jest płeć, gdyż liczebność osób nie będących kobietami bądź bez określenia płci na to nie pozwala.
5. Przy pytaniu 31 odpowiadano albo „pedagogika” albo „pedagogika wczesnoszkolna i przedszkolna” (ale głównie pedagogika). Dlatego odpowiedź na to pytanie nie podlegało analizie jako zmienna niezależna, gdyż nie wnosilo by to wiarygodnych i jednoznacznych informacji. Respondenci nie zostali w wystarczający sposób poinformowani, iż mają tu wpisać obowiązkowo swoją specjalizację z pedagogiki.
6. W powyższym raporcie przedstawiono tylko podstawowe informacje uzyskane z przeprowadzonych badań. Szczegółowa analiza wszystkich danych zawartych w materiale statystycznym może być przedmiotem dalszych prac przez osoby specjalizujące się w tej dziedzinie działalności pedagogicznej.

Miejsca realizacji praktyk

Zgodnie z wytycznymi zawartymi w dokumentacji projektu, a szczególnie w opracowanym przez zespół specjalistów Programie praktyk drugi etap praktyk pedagogicznych zrealizowany był w wybranych - wzorcowych placówkach kierunkowych: przedszkolach i szkołach podstawowych (kl. I-III), według poniższego wykazu:

Przedszkola:

1. Przedszkole Samorządowe nr 87 "Lajkonik", ul. Spółdzielców 7, 30-682 Kraków,
2. Przedszkole Samorządowe Nr 36 im. Żaczka Krakowskiego, ul. Okólna 18, 30-669 Kraków,
3. Samorządowe Przedszkole Nr 32 z Oddziałami Integracyjnymi im. Ludwika Jerzego Kerna, ul. Czarnogórska 16, 30-638 Kraków,
4. Przedszkole Samorządowe Nr 165, ul. Danka 1, 31-228 Kraków,
5. Przedszkole Samorządowe Nr 2 w Skawinie, ul. Żwirki i Wigury 56, 32-050 Skawina,
6. Niepubliczne Przedszkole Sióstr Felicjanek w Zakopanem, ul. Kościeliska 4, 34-500 Zakopane,
7. Przedszkole Samorządowe Nr 10, ul. Strąkowa 7, 30-410 Kraków,
8. Miejskie Przedszkole nr 5 w Bochni, ul. Kolejowa 10, 32-700 Bochnia,
9. Przedszkole Samorządowe Nr 107, os. Słoneczne 10, 31-957 Kraków,
10. Samorządowe Przedszkole nr 5 im. Brata Alojzego Kosiby, os. Wincentego Pola 23, 32-020 Wieliczka,
11. Przedszkole Samorządowe Nr 3 w Wieliczce, ul. Piłsudskiego 97, 30-020 Wieliczka,
12. Przedszkole Publiczne nr 3, ul. Lwowska 24, 34-100 Wadowice
13. Przedszkole Samorządowe nr 11, ul. Strąkowa 7, 30-410 Kraków
14. Przedszkole Samorządowe nr 3, ul. Szkolna 27, 32-410 Dobczyce.

Szkoły Podstawowe:

1. Szkoła Podstawowa Nr 55 im. J. Iwaszkiewicza, ul. Dobczycka 20, 30-620 Kraków.
2. Szkoła Podstawowa Nr 30 im. Kazimierza Pułaskiego, ul. Konfederacka 12, 30-306 Kraków.
3. Szkoła Podstawowa Nr 151 w Zespole Szkół Ogólnokształcących Integracyjnych Nr 2, ul. Lipińskiego 2, 30-349 Kraków.

4. Szkoła Podstawowa Nr 123, ul. Okólna 16, 30-684 Kraków.
5. Szkoła Podstawowa Nr 88 im. Stefana Żeromskiego, os. Szklane Domy 2, 31-972 Kraków.
6. Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Mikołaja Kopernika w Skawinie, ul. Korabnicka 19, 32-050 Skawina.
7. Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 90 w Zespole Szkół Ogólnokształcących Integracyjnych nr 7, ul. Czarnogórska 14, 30-638 Kraków.
8. Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Heleny Marusarzówny, ul. Orkana 6, 34-500 Zakopane.
9. Publiczna Szkoła Podstawowa nr 1 w Bochni, ul. Biała 2, 32-700 Bochnia.
10. Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Tadeusza Kościuszki w Wieliczce, ul. Moniuszki 1, 32-020 Wieliczka.
11. Szkoła Podstawowa Nr 52 im. Marii Dąbrowskiej, os. Dywizjonu 303 bl. 66, 31-875 Kraków.
12. Szkoła Podstawowa nr 5 im. Mikołaja Kopernika w Zespole Szkół Publicznych nr 2, os. Kopernika 11, 34-100 Wadowice.
13. Szkoła Podstawowa im. Krzysztofa Kamila Baczyńskiego, ul. Parkowa 4, 32-410 Dobczyce

Zadania realizowane w trakcie praktyk ciągłych

W ramach I etapu tj. Przygotowanie do pracy w przedszkolu i szkole podstawowej w klasach 1-3 (30 godzin):

1. Szczegółowa analiza przepisów szkolnych: statut szkoły (system oceniania, oceny z zachowania, program wychowawczy szkoły, program profilaktyczny szkoły, etc.), proponowanie własnych rozwiązań i pomysłów dla pojawiających się trudności wychowawczych w szkole i omawianie ich z Opiekunem praktyk, zapoznanie się z programem wychowawczym realizowanym w przedszkolu (wymagania programowe w poszczególnych grupach wiekowych).
2. Pomoc dzieciom w dbaniu o własną higienę, estetykę w wyglądzie zewnętrznym (np. pilnowanie mycia rąk przed posiłkami, wiązaniu butów, ubieraniu się przed i po zajęciach ruchowych), stymulowanie do samodzielności.
3. Udział w wyjeździe integracyjnym / zielonej szkole/ wycieczce/ wyjeździe do teatru/zoo/fabryki bombek/ w przygotowaniu imprezy okolicznościowej.

4. Obserwacja różnych lekcji, obserwacja różnych metod pracy w poszczególnych grupach wiekowych.
5. Rozmowy z logopedą oraz psychologiem o metodach diagnozowania i interpretowania różnych sytuacji np. dotyczących zainteresowań, pasji dziecięcych.
6. Udział w radzie pedagogicznej / konferencji metodycznej / szkoleniu / wydarzeniu kulturalnym / udział w targach edukacyjnych.

W ramach II etapu tj. Przygotowanie do samodzielnego prowadzenia zajęć w przedszkolu i szkole podstawowej (liczba godzin - 15):

1. Obserwacja zajęć w grupie 3,4 i 5 latków, asystowanie wychowawcy w prowadzeniu zajęć.
2. Analizowanie i uzupełnianie dziennika zajęć przedszkolnych (sprawdzanie obecności, wpisywanie tematów prowadzonych zajęć)
3. Przygotowanie scenariuszy do prowadzenia samodzielnych zajęć/ omówienie ich z Opiekunem w placówce.
4. Projektowanie zajęć wspierających samodzielność dziecka, inspirujących do rozwijania własnych zainteresowań, do uczenia się.
5. Analiza zadań domowych, prac wykonywanych przez dzieci, sprawdzianów, kartkówek i innych pisemnych form sprawdzania wiadomości uczniów.
6. Analiza i uzupełnianie dokumentacji klasy: dziennik (sprawdzanie obecności, układ dokumentu, wpisywanie tematów lekcji, ocen), opinie i inne dokumenty uczniów (analiza pod kątem potrzeb i możliwości dzieci, omówienie z opiekunem).
7. Analiza programu nauczania, zapoznanie się z wymaganiami i minimum programowym etapu edukacyjnego.
8. Nawiązanie współpracy z pedagogiem, psychologiem, reedukatorami, socjoterapeutą, świetlicą szkolną.

W ramach samodzielnego prowadzenie zajęć w przedszkolu i szkole podstawowej (liczba godzin - 30)

1. Realizacja zajęć na podstawie przygotowanego przez studenta scenariusza zajęć po uprzednim zatwierdzeniu projektu przez Opiekuna praktyk w placówce, pod względem poprawności merytorycznej i metodycznej.

-
2. Przygotowanie pomocy dydaktycznych/środków dydaktycznych wspomagających prowadzenie samodzielnych zajęć.

Charakterystyka przebadanej zbiorowości

Analizie poddano ankiety wypełnione przez wszystkich studentów z projektu. Nabór pierwszy zrealizował praktyki ciągłe w okresie marzec - czerwiec 2012 r. i w miesiącu wrześniu 2012 r. przeprowadzona została ankieta oceniająca ich przebieg. Kolejny, drugi nabór realizował praktyki ciągłe w okresie styczeń - czerwiec 2013 r. i w miesiącu czerwcu zostały przeprowadzone badania ankietowe. Trzeci nabór realizował praktyki ciągłe w okresie grudzień 2013 – marzec 2014 r. i w miesiącu kwietniu zostały przeprowadzone badania ankietowe. Czwarty nabór natomiast praktyki ciągłe realizował w miesiącach styczeń-maj 2015, natomiast w czerwcu 2015 przeprowadzone były badania ankietowe.

Jak już wspomniano, kobiety w badanej zbiorowości stanowią 97,1%, a spośród nich aż 60% jest w wieku 20-24 lata. Pozostałe trzy grupy wiekowe są w miarę podobnie reprezentowane. Z wiekiem w sposób bezpośredni wiąże się rodzaj studiów: na studia licencjackich jest 89,3% ogółu badanych, a osób w wieku 20-24 lata na tych studiach aż 90,6%. Prawie 60% stanowią studenci II roku. Pochodzenie badanych to przede wszystkim dwie podobne grupy: pochodzący ze wsi (41,4%) i z aglomeracji (34,3%). Prawie 70% badanych nie ma doświadczenia pedagogicznego, i ten fakt nie różnicuje poszczególnych grup wiekowych, poza najstarszą, w której powyższe rozkłada się w równych proporcjach(po 50%).

Zwracają także uwagę następujące informacje:

- rodzaj studiów oraz rok studiów na ogół nie różnicuje badanych ze względu na grupy wieku;
- miejsce stałego zamieszkania w stosunku do grup wieku wyraźnie preferuje osoby pochodzące ze wsi (prawie 80% w wieku 20-24 lata);
- doświadczenie pedagogiczne także w zasadniczy sposób nie różnicuje badanych ze względu na wiek, poza jedynie faktem, że aż 8,5% badanych w wieku 36 lat i więcej, takowego nie posiada;

Ocena organizacji praktyk ciągłych

Dwie trzecie badanych pozytywnie ocenia organizacje praktyk, natomiast 20% negatywnie. W pierwszej grupie najbardziej pozytywnie oceniają organizację osoby w wieku 36 lat i więcej, studiujący licencjat, na III roku, Pochodzenie i doświadczenie nie różni tu badanych.

Najbardziej krytycznie oceniają organizację osoby w wieku 20-24 lata, z II roku, i z doświadczeniem pedagogicznym.

Ocena oczekiwań

Praktyki dla 80 % badanych spełniły ich oczekiwania, w najwyższym stopniu dla grup wiekowych powyżej 30 lat, osób na studiach licencjackich, na III roku pochodzących z aglomeracji miejskich. Niespełnione oczekiwania mają tu przede wszystkim osoby z najmłodszej grupy wiekowej, z II roku i z małych miast.

Stopień zadowolenia z praktyk

30% badanych nie potrafi ocenić w tym zakresie swojego stosunku, prawie 60% jest usatysfakcjonowanych z faktu odbycia praktyk, natomiast nie odczuwa w tej materii żadnej satysfakcji 10% ogółu. W pierwszej grupie dominują osoby w wieku 20-24 lata, ze wsi i małych miast, i z brakiem doświadczenia pedagogicznego. W drugiej najbardziej usatysfakcjonowani są z dwóch najstarszych grup wiekowych, z III roku, i z aglomeracji.

Najmniejsza satysfakcję z odbytych praktyk prezentują osoby w wieku 25-29 lat, na studiach licencjackich, na II roku, z miast i aglomeracji z doświadczeniem pedagogicznym.

Ocena programu praktyk ciągłych

Zdaniem prawie 60% badanych program praktyk ciągłych pogłębi przygotowanie studentów do pracy w zawodzie nauczycielskim. Takiego zdania są przede wszystkim osoby w wieku 36 lat, na studiach licencjackich i pochodzące ze wsi. Przeciwną opinie prezentuje 34% badanych i wyróżniają się tu studenci II roku, z małych miast i z nabytym już doświadczeniem pedagogicznym.

Wpływ praktyk na wiedzę i umiejętności studentów

Prawie 53% badanych udziela tu odpowiedzi pozytywnej – wyróżnia się grupa osób najstarszych, licencjatów, z III roku, i z doświadczeniem. Niezdecydowanych w tej kwestii jest 23%, wśród których

wyróżniają się osoby z trzeciej grupy wiekowej, będące na studiach licencjackich, na II roku i bez doświadczenia pedagogicznego.

Przydatność zdobytych doświadczeń w przyszłej pracy zawodowej

Niewiele więcej niż połowa ankietowanych uważa, iż nabyte w czasie praktyk ciągłych doświadczenia przydadzą się w ich przyszłej pracy zawodowej. W tej grupie wyróżniają się osoby w wieku powyżej 36 lat. Nie mających jednoznacznych opinii na temat przydatności praktyk jest prawie 25% badanych – opinie w wyróżnionych grupach badanych są podobne.

PRAKTYKA CIĄGŁA W PRZEDSZKOLU

Praktyki ciągłe w przedszkolu

Blisko 60 % badanych uznała, iż praktyki ciągłe w przedszkolu były dobrze zorganizowane i spełniły oczekiwania studentów. 30% twierdzi, iż nie mają zdania lub raczej nie były przydatne, zwłaszcza dla osób, które mają już doświadczenie pedagogiczne w przedszkolu. Studentom trudno było ocenić możliwość wykorzystania zdobytej wiedzy w trakcie praktyk ciągłych w przedszkolu do przyszłej pracy zawodowej. Niemal 90% studentów, uznało, iż praktyki ciągłe w przedszkolu są przydatne, i że otrzymali bardzo duże wsparcie ze strony opiekuna praktyk z ramienia palcówki.

Praktyki ciągłe w szkole podstawowej

Blisko 70 % badanych uznała, iż praktyki ciągłe w szkole podstawowej były dobrze zorganizowane i spełniły oczekiwania studentów. 23% twierdzi, iż nie mają zdania lub raczej nie były przydatne. Studenci ocenili możliwość wykorzystania zdobytej wiedzy w trakcie praktyk ciągłych w szkole podstawowej do przyszłej pracy zawodowej jako znaczące. Niemal 90% studentów, uznało, iż praktyki ciągłe w przedszkolu są przydatne, i że otrzymali bardzo duże wsparcie ze strony opiekuna praktyk z ramienia palcówki.

Formy aktywności w trakcie praktyki w przedszkolu, w których studenci brali udział

- obserwowanie zajęć
- asystowanie nauczycielowi prowadzącemu zajęcia

- samodzielne prowadzenie zajęć
- zapoznanie się z bazą lokalową placówki
- rozmowy z opiekunem dotyczące planowania zajęć
- omawianie zajęć wspólnie z opiekunem
- przygotowywanie pomocy do zajęć

Najbardziej wartościowe i interesujące aktywności w przedszkolu w opinii badanych

Najbardziej wartościowymi i interesującymi aktywnościami w przedszkolu w opinii badanych były:

- obserwowanie zajęć
- asystowanie nauczycielowi prowadzącemu zajęcia
- samodzielne prowadzenie zajęć
- przygotowanie do spotkań z rodzicami
- rozmowy z opiekunem dotyczące planowania zajęć
- omawianie zajęć wspólnie z opiekunem

Ocena wsparcia otrzymanego ze strony opiekuna z placówki w przedszkolu

Blisko 90% studentów odbywających praktykę ciągłą w przedszkolu uznało, iż otrzymało bardzo duże wsparcie od opiekunów.

PRAKTYKA CIĄGŁA W SZKOLE PODSTAWOWEJ

Praktyki ciągłe w szkole podstawowej

Blisko 55 % badanych uznała, iż praktyki ciągłe w szkole podstawowej były dobrze zorganizowane i spełniły oczekiwania studentów. 27% twierdzi, iż nie mają zdania lub raczej nie były przydatne. Studentom trudno było ocenić możliwość wykorzystania zdobytej wiedzy w trakcie praktyk ciągłych w przedszkolu do przyszłej pracy zawodowej. Niemal 90% studentów, uznało, iż praktyki ciągłe w szkole podstawowej są przydatne, i że otrzymali bardzo duże wsparcie ze strony opiekuna praktyk z ramienia placówki.

Formy aktywności w trakcie praktyki w przedszkolu, w których studenci brali udział

- obserwowanie zajęć
- asystowanie nauczycielowi prowadzącemu zajęcia
- samodzielne prowadzenie zajęć
- praca z dziennikiem
- zapoznanie się ze statutem szkoły
- zapoznanie się z bazą lokalową placówki
- przygotowywanie się do spotkań z rodzicami (wywiadówki)
- rozmowy z opiekunem dotyczące planowania zajęć
- omawianie zajęć wspólnie z opiekunem
- przygotowywanie pomocy do zajęć
- ocenianie sprawdzianów
- sprawdzanie prac domowych uczniów.

Najbardziej wartościowe i interesujące aktywności w przedszkolu w opinii badanych

Najbardziej wartościowymi i interesującymi aktywnościami w przedszkolu w opinii badanych były:

- obserwowanie zajęć
- asystowanie nauczycielowi prowadzącemu zajęcia
- samodzielne prowadzenie zajęć
- przygotowanie do spotkań z rodzicami (wywiadówki)
- rozmowy z opiekunem dotyczące planowania zajęć
- omawianie zajęć wspólnie z opiekunem
- przygotowywanie pomocy do zajęć.

Ocena wsparcia otrzymanego ze strony opiekuna z placówki w przedszkolu

85% studentów odbywających praktykę ciągłą w przedszkolu uznało, iż otrzymało bardzo duże wsparcie od opiekunów.

Najcenniejsze doświadczenia z praktyk ciągłych w przedszkolu i szkole podstawowej

- *formy pracy z dzieckiem / uczniem,*
- *przygotowanie do rozmowy z rodzicami,*

-
- *formy prowadzenia zajęć / lekcji,*
 - *formy komunikacji z dzieckiem / uczniem,*
 - *program nauczania,*
 - *tryb pracy w szkole i przedszkolu,*
 - *prowadzenie dokumentacji nauczyciela,*
 - *rozmowy z nauczycielami,*
 - *samodzielne prowadzenie zajęć,*
 - *udział w wywiadówce,*
 - *udział w wycieczce,*
 - *omawianie sytuacji trudnych z opiekunem praktyki,*
 - *porady pedagogiczne, jak radzić sobie z problemami*
 - *wiedza o funkcjonowaniu i problemach placówek*
 - *jak postępować i rozmawiać z dziećmi i rodzicami , jak im pomóc.*

Zadowolenie z odbytych praktyk

Zdecydowanie zadowolonych i raczej zadowolonych z odbytych praktyk jest 59% badanych i wyróżniają się tu grupy wiekowe ponad 30 lat, licencjat, studenci III roku, mieszkający na wsi i w aglomeracjach. Raczej niezadowolonych i zdecydowanie niezadowolonych z praktyk jest 18% badanych, głównie w wieku 20-29 lat, ze studiów licencjackich, z II roku, z małych miast i z posiadanym doświadczeniem pedagogicznym.

Uczelnia jako organizator praktyk

Z faktu organizacji praktyk przez uczelnię zadowolonych jest prawie 63% respondentów, wśród których wyróżniają się osoby w wieku powyżej 30 lat, ze wsi i aglomeracji, natomiast prawie 30% badanych nie jest z powyższego faktu zadowolonych. Wśród tej grupy nie można zaobserwować zasadniczych różnic ze względu na omawiane zmienne.

Zalety praktyk

- *pomaga w podjęciu decyzji w sprawie przyszłej pracy, wiedza o przyszłym miejscu pracy – przygotowanie do pracy,*
- *zdobycie doświadczenia zawodowego,*

-
- *obserwacja pracy osób doświadczonych, nauczycieli dyplomowanych,*
 - *poznanie form pracy z uczniem,*
 - *zapoznanie z funkcjonowaniem instytucji – przedszkole, szkoła podstawowa – czym się zajmują, z ich organizacją i problemy (z którymi się boryka),*
 - *poszerza wiedzę, poszerzenie wiedzy na temat dokumentacji, pomocy dydaktycznych*
 - *daje doświadczenie praktyczne (niezbędne),*
 - *poznanie uczniów, form komunikacji z nimi,*
 - *poznanie form pracy z uczniem w przedszkolu i szkole podstawowej,*
 - *poznanie przebiegu lekcji – zajęć*

Wady praktyk

- *trudność pogodzenia praktyk ciągłych z własną pracą zawodową,*
- *zbyt mało godzin,*
- *samodzielny wybór placówki, a nie narzucony w projekcie,*
- *terminy praktyk –złe, nie narzucać*
- *studenci zaoczeni pracują, a praktyki organizowane są w godzinach pracy*
- *zbyt dużo godzin do odbycia*
- *kiepski dojazd (za daleko - problemy z dotarciem) do placówki*

Proponowane zmiany w praktykach

- *indywidualny dobór instytucji do studenta*
- *stworzyć możliwości elastycznego czasu odbywania praktyk*
- *więcej informacji jak wprowadzić do systemu dane*
- *strata czasu – proponuję likwidację praktyk*
- *stworzenie możliwości samodzielnego wyboru placówki na praktykę*
- *miejsca praktyk – więcej przedszkoli i szkół*
- *zmniejszyć liczbę godzin na praktykach*
- *wydłużyć czas praktyk w poszczególnych placówkach*
- *powinny być odbywane w najbliższej okolicy*

Cele, jakie udało się zrealizować w trakcie zrealizowanych praktyk ciągłych

- 49,7% - konfrontacja nabytej podczas studiów wiedzy teoretycznej z praktyką wychowawczą;
- 35% - wdrożenie nawyku ciągłego podnoszenia swoich kwalifikacji;
- 31% - budowanie więzi z przyszłym środowiskiem pracy;
- 22,1% - kształtowanie umiejętności identyfikowania się z zawodem.
- 17% - rozwijanie zdolności elastycznego dopasowania ich do ewoluującej rzeczywistości;
- 14,3% - umiejętność wykorzystania teorii w projektowaniu własnych działań;

Możliwość uzupełnienia powyższej listy przyniosła zaledwie 19 odpowiedzi, m.in. : *żadne – strata czasu, żadne - wszystko już wiedziałam, nic się nie nauczyłam.*

Uwagi dodatkowe zamieszczone na końcu ankiet

- *Odgórnie narzucone instytucje*
- *Niedopracowany system internetowy – platforma praktyk*
- *Dlaczego resocjalizacja nie ma odgórnie narzuconych placówek praktyk, tak jak pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna?*
- *Zmienić opiekuna praktyk (w połowie projektu zmieniono opiekuna praktyk)*
- *Samodzielny wybór miejsc praktyk*

Ocena współpracy z koordynatorem

Studenci biorący udział w projekcie wnioskowali o zmianę opiekuna praktyk z ramienia Uczelni (ankieta ewaluacyjna po I i II naborze - oceniająca praktyki hospitacyjne).

Po ewaluacji praktyk ciągłych całego projektu większość badanych, bo 69% ocenia tę współpracę jako bardzo dobrą bądź dobrą (głównie III rok i osoby pochodzące ze wsi), 22,7% jako średnią (przede wszystkim osoby w wieku 25-29 lat, studia licencjackie i z małych miast) zaś 8,3% jako złą bądź bardzo złą (studenci II roku i osoby z doświadczeniem pedagogicznym).

Ocena przydatności umiejętności zdobytych w trakcie kursu wychowawców kolonijnych

69% badanych uznało kurs za bardzo przydatny lub przydatny, 21% za średnio przydatny i 10% za mało przydatny lub nieprzydatny.

Ocena przydatności umiejętności zdobytych w trakcie kursu pierwszej pomocy

89,8% badanych uznało kurs pierwszej pomocy za bardzo przydatny lub przydatny, co świadczy o wysokim poziomie odpowiedzialności studentów, 8,2% za średnio przydatny i tylko 2% za mało przydatny lub nieprzydatny (osoby, które miały już wcześniej styczność z takim kursem) .

Ocena przydatności filmów instruktażowych w celu zwiększenia wiedzy studentów i nabycia przez nich dodatkowych umiejętności

Studenci w zasadzie po połowie ocenili filmy instruktażowe jako przydatne i bardzo przydatne oraz jako mało i nieprzydatne.

Najbardziej przydatny film, przynoszący najwięcej informacji

Respondenci zdecydowanie (76%) uznali, iż najbardziej przydatnym filmem instruktażowym, przynoszącym najwięcej cennych informacji do przyszłej pracy zawodowej był film: "Kształcenie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w klasach 1-3 szkoły podstawowej".

Kolejno :

„Współpraca szkoły z placówkami pozaszkolnymi”

"Zielona szkoła”

„Praca z uczniami klas 1-3 przy organizacji uroczystości okolicznościowych”

„Zajęcia edukacyjne – poziom przedszkolny”

„Kształcenie ogólne – I etap edukacyjny (klasy 1-3)”

Wnioski

Zdecydowana większość badanych ocenia pozytywnie organizację praktyk, także dla większości spełniły one ich oczekiwania, natomiast niecała połowa zbiorowości jest nimi usatysfakcjonowana, a jednocześnie większość wyraża zadowolenie z faktu ich odbycia. W opinii ponad połowy badanych program praktyk pogłębił ich przygotowanie do pracy w zawodzie nauczycielskim mając wpływ na poszerzenie wiedzy i umiejętności, które będą przydatne w przyszłej pracy zawodowej zarówno w przedszkolu, jak i szkole podstawowej. Obserwuje się różnicę ocen praktyk ciągłych, ich zalet i wartości, jednak studenci niemal zgodnie uważają, iż praktyki ciągłe zwiększają umiejętności i kompetencje nauczycielskie na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna.

Wymieniono wady i niedoskonałości związane z odbywaniem praktyk, i to właśnie one stanowią *gros* propozycji zmian. Oscylują one głównie w barku czasu i trudnościach pogodzenia praktyk z pracą zawodową respondentów oraz z możliwością większej elastyczności w doborze instytucji do realizacji praktyk ciągłych.

ROZDZIAŁ IV

Ankiety ewaluacyjne

1. Wzór ankiety

Szkoła Wyższa im. Bogdana Jańskiego Wydział Zamiejscowy w Krakowie

Szanowna Pani! Szanowny Panie!

Zwracam się do Pani(-a) z prośbą o podzielenie się opiniami na temat praktyk pedagogicznych realizowanych w ramach studiów. Interesuje nas zwłaszcza to, czy praktyki te są pomocne w weryfikacji motywacji podjęcia studiów nauczycielskich oraz czy pozwalają na samoocenę kompetencji nabytych w toku nauki w naszej uczelni.

Bardzo prosimy o szczerze odpowiedzi, gdyż liczymy, że dzięki nim możliwe będzie doskonalenie kształcenia kolejnych roczników przyszłych nauczycieli.

Ankieta jest anonimowa, a odpowiedzi jakich Pan(-i) udzieli posłużą wyłącznie do celów naukowych.

[Uwaga: o ile instrukcja przy konkretnym pytaniu nie określa tego inaczej, to w zdecydowanej większości pytań udziela Pan(-i) odpowiedzi podkreślając (lub wskazując znakiem 'x') tylko JEDNĄ z podanych możliwości]

ANKIETA - PRZEBIEG I OCENA PRAKTYK PEDAGOGICZNYCH CZĘŚĆ II – PRAKTYKI CIĄGŁE

A. PRZEDSZKOLE

1. Czy praktyki ciągłe w przedszkolu były dobrze zorganizowane?
 - 1/ zdecydowanie tak
 - 2/ raczej tak
 - 3/ nie mam zdania
 - 4/ raczej nie
 - 5/ zdecydowanie nie
2. Czy praktyki ciągłe w przedszkolu spełniły Pani/a oczekiwania?
 - 1/ zdecydowanie tak
 - 2/ raczej tak
 - 3/ nie mam zdania
 - 4/ raczej nie
 - 5/ zdecydowanie nie
3. Czy Pani/a zdaniem opracowany w ramach projektu program praktyki ciągłej w przedszkolu pogłębi przygotowanie studentów do pracy w zawodzie nauczyciela?
 - 1/ zdecydowanie tak
 - 2/ raczej tak
 - 3/ nie mam zdania
 - 4/ raczej nie

- 5/ zdecydowanie nie
4. Czy Pani/a zdaniem zaproponowane w programie praktyki ciągłe w przedszkolu przyczynią się do zwiększenia wiedzy studentów i nabycia przez nich przydatnych umiejętności?
- 1/ zdecydowanie tak
2/ raczej tak
3/ nie mam zdania
4/ raczej nie
5/ zdecydowanie nie
5. Proszę ocenić przydatność doświadczeń zdobytych w trakcie praktyk ciągłych w przedszkolu w perspektywie przyszłej pracy zawodowej:
- 1/ bardzo przydatne
2/ przydatne
3/ średnio przydatne
4/ mało przydatne
5/ nie będą przydatne
6. Proszę ocenić wsparcie jakie Pan/i otrzymał/a ze strony opiekuna praktyk z ramienia placówki, jego gotowość na udzielanie odpowiedzi, porad, zaangażowanie i pomoc:
- 1/ bardzo duże wsparcie
2/ duże wsparcie
3/ średnie wsparcie
4/ małe wsparcie
5/ nie było wsparcia
7. W jakich formach aktywności w trakcie praktyk ciągłych w przedszkolu brał/a Pan/i udział?
- 1/ obserwowanie zajęć
2/ asystowanie nauczycielowi prowadzącemu zajęcia
3/ samodzielne prowadzenie zajęć
4/ praca z dziennikiem
5/ zapoznanie się ze statutem przedszkola
6/ zapoznanie się z bazą lokalową placówki
7/ przygotowywanie się do spotkań z rodzicami
8/ rozmowy z opiekunem dotyczące planowania zajęć
9/ omawianie zajęć wspólnie z opiekunem
10/ wycieczka
11/ udział w targach edukacyjnych
12/ udział w konferencjach
13/ przygotowywanie pomocy do zajęć
14 inne – jakie – proszę wpisać:
8. Które formy aktywności, spośród wyżej wymienionych uważa Pan/i za najbardziej wartościowe i interesujące? Proszę podać numery pozycji:
.....

B. SZKOŁA PODSTAWOWA

9. Czy praktyki ciągłe w szkole były dobrze zorganizowane?
- 1/ zdecydowanie tak
2/ raczej tak
3/ nie mam zdania
4/ raczej nie

-
- 5/ zdecydowanie nie
10. Czy praktyki ciągłe w szkole spełniły Pani/a oczekiwania?
- 1/ zdecydowanie tak
 - 2/ raczej tak
 - 3/ nie mam zdania
 - 4/ raczej nie
 - 5/ zdecydowanie nie
11. Czy Pani/a zdaniem opracowany w ramach projektu program praktyki ciągłej w szkole pogłębi przygotowanie studentów do pracy w zawodzie nauczyciela?
- 1/ zdecydowanie tak
 - 2/ raczej tak
 - 3/ nie mam zdania
 - 4/ raczej nie
 - 5/ zdecydowanie nie
12. Czy Pani/a zdaniem zaproponowane w programie praktyki ciągłe w szkole przyczynią się do zwiększenia wiedzy studentów i nabycia przez nich przydatnych umiejętności?
- 1/ zdecydowanie tak
 - 2/ raczej tak
 - 3/ nie mam zdania
 - 4/ raczej nie
 - 5/ zdecydowanie nie
13. Proszę ocenić przydatność doświadczeń zdobytych w trakcie praktyk ciągłych w szkole w perspektywie przyszłej pracy zawodowej:
- 1/ bardzo przydatne
 - 2/ przydatne
 - 3/ średnio przydatne
 - 4/ mało przydatne
 - 5/ nie będą przydatne
14. Proszę ocenić wsparcie jakie Pan/i otrzymał/a ze strony opiekuna praktyk z ramienia placówki, jego gotowość na udzielanie odpowiedzi, porad, zaangażowanie i pomoc:
- 1/ bardzo duże wsparcie
 - 2/ duże wsparcie
 - 3/ średnie wsparcie
 - 4/ małe wsparcie
 - 5/ nie było wsparcia
15. W jakich formach aktywności w trakcie praktyk ciągłych w szkole brał/a Pan/i udział?
- 1/ obserwowanie lekcji
 - 2/ asystowanie nauczycielowi prowadzącemu lekcję
 - 3/ samodzielne prowadzenie lekcji
 - 4/ praca z dziennikiem
 - 5/ zapoznanie się ze statutem szkoły
 - 6/ zapoznanie się z bazą lokalową placówki
 - 7/ przygotowywanie się do spotkań z rodzicami (wywiadówki)
 - 8/ rozmowy z opiekunem dotyczące planowania lekcji
 - 9/ omawianie zajęć wspólnie z opiekunem
 - 10/ wycieczka szkolna
 - 11/ udział w targach edukacyjnych

- 12/ udział w konferencjach
- 13/ przygotowywanie pomocy do zajęć
- 14/ ocenianie sprawdzianów
- 15/ przygotowywanie pytań egzaminacyjnych
- 16/ sprawdzanie pracy domowej uczniów
- 17/ inne – jakie – proszę wpisać:

16. Które formy aktywności, spośród wyżej wymienionych uważa Pan/i za najbardziej wartościowe i interesujące? Proszę podać numery pozycji:

.....

C. OGÓLNA OCENA PRAKTYK CIĄGŁYCH

17. Na praktykach ciągłych miał/a Pan/Pani możliwość zaobserwowania, w jaki sposób funkcjonują poszczególne szkoły i przedszkola. Proszę napisać, które informacje/doświadczenia okazały się najcenniejsze

- 1/.....
- 2/.....
- 3/.....
- 4/.....

18. Czy jest Pan/i zadowolony/a z tego, że uczelnia zorganizowała Pani/Panu praktyki ciągłe w szkole i przedszkolu?

- 1/ zdecydowanie tak
- 2/ raczej tak
- 3/ nie mam zdania
- 4/ raczej nie
- 5/ zdecydowanie nie

19. Jakie są Pani/Pana zdaniem zalety praktyk ciągłych:

- 1/.....
- 2/.....
- 3/.....
- 4/.....

20. Jakie są Pani/Pana zdaniem wady praktyk ciągłych:

- 1/.....
- 2/.....
- 3/.....
- 4/.....

21. Czy Pani/a zdaniem jest coś, co należałoby zmienić w praktykach ciągłych?

- 1/.....
- 2/.....
- 3/.....
- 4/.....

22. Jakie cele udało się Panu(-i) zrealizować w trakcie dotąd odbytych praktyk ciągłych? *(Proszę podkreślić dowolną liczbę możliwości – stosownie do własnego zdania)*

- 1/ konfrontacja nabytej podczas studiów wiedzy teoretycznej z praktyką wychowawczą;
- 2/ umiejętność wykorzystania teorii w projektowaniu własnych działań;
- 3/ wdrożenie nawyku ciągłego podnoszenia swoich kwalifikacji;
- 4/ rozwijanie zdolności elastycznego dopasowania ich do ewoluującej rzeczywistości;

- 5/ budowanie więzi z przyszłym środowiskiem pracy;
6/ kształtowanie umiejętności identyfikowania się z zawodem.
7/ inne (*proszę podać jakie*).....
.....
.....

23. Jak ocenia Pan/Pani współpracę z Koordynatorem praktyk na Uczelni przy organizacji i realizacji praktyk ciągłych?

- 1/ bardzo dobrze
2/ dobrze
3/ średnio
3/ źle
4/ bardzo źle (brak współpracy)

24. Jak ocenia Pan/i przydatność umiejętności zdobytych w trakcie kursu wychowawców kolonijnych:

- 1/ bardzo przydatne
2/ przydatne
3/ średnio przydatne
4/ mało przydatne
5/ nie będą przydatne

25. Jak ocenia Pan/i przydatność umiejętności zdobytych w trakcie kursu pierwszej pomocy:

- 1/ bardzo przydatne
2/ przydatne
3/ średnio przydatne
4/ mało przydatne
5/ nie będą przydatne

26. Jak ocenia Pan/i przydatność filmów instruktażowych w celu zwiększenia wiedzy studentów i nabycia przez nich dodatkowych umiejętności?

- 1/ bardzo przydatne
2/ przydatne
3/ średnio przydatne
4/ mało przydatne
5/ nie będą przydatne

27. Który z filmów Pana/i zdaniem był najbardziej przydatny i dostarczył najwięcej informacji:

- 1/ „Zielona szkoła”
2/ „Współpraca szkoły z placówkami pozaszkolnymi”
3/ „Zajęcia edukacyjne – poziom przedszkolny”
4/ „Kształcenie ogólne – I etap edukacyjny (klasy 1-3)”
5/ „Kształcenie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w klasach 1-3 szkoły podstawowej”
6/ „Praca z uczniami klas 1-3 przy organizacji uroczystości okolicznościowych”

Na koniec proszę podać kilka informacji o sobie:

28. Płeć:

- 1/ Kobieta
2/ Mężczyzna

29. Wiek:

- 1/ 20-24 lata
- 2/ 25-29 lat
- 3/ 30-35 lat
- 4/ 36-39 lat
- 5/ 40-49 lata
- 6/ powyżej 50 lat

30. Rodzaj studiów:

- 1/ I stopnia (licencjackie)
- 2/ II stopnia (uzupełniające magisterskie)

31. Kierunek studiów

32. Rok studiów:

- 1/ pierwszy
- 2/ drugi
- 3/ trzeci
- 4/ inna sytuacja

33. Miejsce stałego zamieszkania:

- 1/ wieś
- 2/ małe miasteczko – do 20 tys. mieszkańców
- 3/ miasto 20-120 tys.
- 4/ Kraków (lub podobna aglomeracja miejska)

34. Doświadczenia związane z pracą w zawodzie nauczyciela:

- 1/ Tak – mam
- 2/ Nie – nie mam

To już wszystko - dziękujemy za poświęcony nam czas i okazane zaufanie.

Uwaga: ankiety proszę nie podpisywać!

Ewentualne dodatkowe uwagi Państwa

.....

.....

.....

.....

